

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง "การตัดสินใจอยู่เป็นโสดของผู้หญิงในสังคมยุคโลกาภิวัตน์" ในวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ครองตัวเป็นโสดมีเหตุผลอย่างไร ในการตัดสินใจที่ครองตัวเป็นโสด ทักษะคติต่อการแต่งงาน และ การอยู่เป็นโสด การแสดงอัตลักษณ์ของตนเองในการอยู่เป็นโสด ทักษะคติของตัวผู้หญิงที่ครองตัวเป็นโสดที่มีต่อค่านิยมของคนในสังคม ตลอดจนผลกระทบที่เข้ามากระทบจากการที่อยู่เป็นโสด และวิธีการแก้ไขปัญหาของผู้หญิงโสดต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ ที่นักวิชาการใช้ในการค้นหาข้ออธิบายพฤติกรรมทางสังคม โดย Blumer (ระวีวรรณ ธรณี, 2549, น. 35-36) อธิบายว่า พฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการให้ความหมายของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ และบุคคลจะกระทำต่อสิ่งต่าง ๆ และกระทำต่อวัตถุต่าง ๆ โดยอาศัยพื้นฐานของความหมายที่สิ่งเหล่านั้นมีต่อพวกเขา เพราะโลกเชิงประจักษ์ของมนุษย์เป็นโลกแห่งความหมาย ที่มนุษย์กระทำต่อสิ่งต่าง ๆ จากพื้นฐานการตีความของสิ่งเหล่านั้น

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ศึกษา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนำระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ซึ่งเป็นระเบียบวิธีการศึกษาแบบธรรมชาติ มาใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับผู้หญิงที่ครองตัวเป็นโสด ในประเด็นข้างต้น จะทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจปรากฏการณ์การอยู่เป็นโสดของผู้หญิงได้ลึกซึ้งขึ้น และทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง ได้ศึกษามุมมอง ความคิด ของผู้หญิงที่ครองตัวเป็นโสดได้อย่างละเอียดมากยิ่งขึ้น

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้เป็นผู้หญิงที่อยู่เป็นโสด ยังไม่เคยมีครอบครัว ยังไม่เคยแต่งงาน ยังไม่เคยจดทะเบียนสมรสมาก่อน และในปัจจุบันยังไม่มีครอบครัว ยังไม่แต่งงาน และยังไม่ได้จดทะเบียนสมรส จำนวน 20 คน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรที่ศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกผู้หญิงที่ครองตัวเป็นโสดที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป เนื่องจากผู้หญิงที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปจะถูกคาดหวังจากสังคมว่าเป็นวัยที่ควรจะมีครอบครัวได้แล้วจะทำให้ชีวิตมีความมั่นคงสมบูรณ์มากขึ้น โดยทั่วไปสังคมจะมีความคาดหวังให้ผู้หญิงควรจะมีครอบครัวในช่วงอายุ 20-30 ปี โดยอายุแรกของการแต่งงานของผู้หญิงไทยจะประมาณ 24 ปี และในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา (2513-2543) อายุของการแต่งงานของผู้หญิงจะอยู่ในช่วงอายุประมาณ 21-24 ปี (ศุภธิดา ชนวนัน, 2547, น. 29, อ้างถึงใน ระวีวรรณ ธรณี, 2549, น. 38) และในทางการแพทย์ได้กล่าวถึงช่วงอายุของผู้หญิงต่อการตั้งครรภ์คือช่วงอายุ 20-30 ปี เพราะเป็นช่วงที่ร่างกายของผู้หญิงได้เจริญเติบโตเต็มที่เหมาะต่อการตั้งครรภ์ จนถึงอายุ 30-34 ปี ก็จะมีเริ่มมีการเสี่ยงต่ออันตรายถ้ามีการตั้งครรภ์ในช่วงอายุนี้และจะมีการเสี่ยงต่ออันตรายมากขึ้น อีกถ้าตั้งครรภ์ในช่วงอายุ 35 ปีขึ้นไป จะมีโอกาสที่จะเกิดโรคแทรกซ้อนขึ้นได้เช่น ความดัน ครรภ์เป็นพิษ นอกจากนี้บุตรที่เกิดขึ้นมาอาจจะไม่สมบูรณ์เสี่ยงต่อการพิการหรือปัญญาอ่อนได้ (ระวีวรรณ ธรณี, 2549, น. 38) จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกผู้หญิงที่จะศึกษาที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป

2. การเลือกประชากรที่ศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัย จะเลือกประชากรที่อยู่ในกลุ่มอาชีพทางด้านสาธารณสุข 5 คน กลุ่มประกอบธุรกิจส่วนตัว 5 คน กลุ่มข้าราชการ 5 คน และพนักงานเอกชนทั่วไป 5 คน การแยกกลุ่มประชากรออกเป็นกลุ่มอาชีพเพื่อที่จะศึกษาถึงความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มอาชีพ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary)

ในระยะแรกของการศึกษาจะเป็นการค้นคว้างานวิจัยที่ผ่านมาแล้วเกี่ยวกับผู้หญิงโสด แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง หนังสือ บทความ รายงานการวิจัย ข่าว หนังสือพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันกับการวิจัยที่จะศึกษา

2. การศึกษาภาคสนาม

ในการศึกษาในส่วนนี้จะเป็นการเก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ (Interview) ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ภูมิลำเนา ความสัมพันธ์ในครอบครัว บทบาทของพ่อแม่ในการเลี้ยงดู การดำเนินชีวิต ปัจจัยของการตัดสินใจอยู่เป็นโสด ความคิดเห็นต่อการแต่งงานมีครอบครัว

ความคิดเห็นต่อการอยู่เป็นโสด มุมมองของผู้หญิงที่ครองตัวเป็นโสดที่มีต่อค่านิยมของสังคม
 ความคิดเห็นของผู้หญิงที่ครองตัวเป็นโสดที่มีต่อตนเอง

3. การรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยแบบสัมภาษณ์และสังเกต
 ประกอบการสัมภาษณ์ และมีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยทำการตรวจสอบ
 ข้อมูลไปพร้อม ๆ กับขณะที่กำลังเก็บข้อมูล เช่น การถามผู้หญิงโสดในประเด็นเดิม แต่ใช้คำถาม
 ที่ถ้อยคำที่แตกต่างกัน และมีการตรวจสอบข้อมูลเป็นระยะ ๆ หลัง จากรวบรวมข้อมูลแล้ว ถ้าข้อมูล
 ในประเด็นใดยังมีความคลุมเครือ หรือคำตอบที่ได้ยังมีประเด็นที่ผู้ศึกษาสงสัยอยู่ ผู้ศึกษาก็จะ
 นำประเด็นที่ไม่ชัดเจนไปถามกลุ่มผู้หญิงโสดอีกครั้งในเวลาที่สัมภาษณ์ในครั้งต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางประเด็นคำถามงานวิจัยในเบื้องต้น
 เพียงพอแล้ว ผู้ศึกษาจะจัดระเบียบข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์การบอกเล่าของผู้หญิงที่ครองตัว
 เป็นโสด ตั้งแต่ภูมิหลังครอบครัว การเลี้ยงดูของพ่อแม่ในวัยเด็ก จนถึงในปัจจุบันที่ตัดสินใจครองตัว
 เป็นโสด ผู้ศึกษาจะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาวิเคราะห์ในภาพรวม โดยใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่
 กล่าวไว้ข้างต้นเป็นแนวทาง เพื่อสรุปหาแบบแผนหรือลักษณะร่วมของปรากฏการณ์ตามประเด็น
 การวิจัย แล้วสรุปออกมาในรูปของข้อเสนอกว้างไป (universal propositions) ที่สามารถอธิบาย
 ปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้อย่างเป็นระบบ